

Anmälan mot Arbetsförmedlingen Kultur Östra regionen angående rätt till inskrivning vid förmedlingen

---

Anmälan

AA framförde i en skrivelse till JO klagomål mot Arbetsförmedlingen Kultur, Östra regionen. Hon var kritisk till att hon inte fick vara inskriven vid kulturarbetsförmedlingen samt till det bemötande hon hade fått. Av anmälan och till den fogade handlingar framgick i huvudsak följande.

AA skrev in sig vid Arbetsförmedlingen Kultur, Östra regionen under hösten år 2002. Före jul år 2003 skickade hon på uppmaning av den s.k. kartläggningsgruppen in dokumentation över vad hon hade arbetat med. När hon i februari 2004 tog kontakt med förmedlingen för att söka en kurs i marknadsföring för kulturarbetare fick hon beskedet att hon inte längre var inskriven vid kulturarbetsförmedlingen eftersom hon inte uppfyllde kriterierna. Ett brev med detta besked hade enligt förmedlingen skickats till AA. Hon hade inte fått del av detta. Den 25 februari skickades därför på nytt ”Resultat av Af Kulturs kartläggning” till AA. Av kartläggningen hade framgått att hon inte uppfyllde de krav som var fastställda för att som sökt yrkesområde ha kultur- eller journalistyrket registrerat hos arbetsförmedlingen. Av beskedet framgick vidare att reglerna för att vara registrerad som arbetsökande inom de aktuella områdena hade fastställts av Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, i samråd med intresseorganisationer inom kulturområdet.

Utredning

Anmälan remitterades till AMS, som vid tidpunkten för remissen var ansvarig för kulturarbetsförmedlingarna, för utredning och yttrande över vad som anfördes i anmälan.

Av yttrandet skulle även framgå huruvida kravet på att en arbetssökande skall vara en etablerad kulturarbetssökande och uppfylla vissa kriterier för få vara inskriven vid kulturarbetsförmedlingen är förenligt med 4 § i Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter för länsarbetsnämnden om arbetssökande hos Arbetsförmedlingen enligt vilken en sökande har rätt att vara inskriven vid den förmedling han eller hon önskar.

AMS gav in ett yttrande från Arbetsförmedlingen Kultur i Sverige och gjorde därutöver följande förtydligande.

Nuvarande ordning, innebärande att den arbetssökande antingen kan välja att vara inskriven vid arbetsförmedlingen hos en länsarbetsnämnd eller inskriven vid Arbetsförmedlingen Kultur, med de eventuella begränsningar i resurser och service detta kan innebära om den arbetssökande inte är att betrakta som en etablerad kulturarbetare, står enligt AMS mening inte i strid med AMS föreskrifter för länsarbetsnämnderna om arbetssökande hos arbetsförmedlingen. En arbetssökande kan däremot givetvis inte nekas inskrivning hos Arbetsförmedlingen Kultur. De uttalanden som JO har gjort i beslut 2305-1997 äger fortfarande sin giltighet.

I yttrandet från Arbetsförmedlingen Kultur i Sverige anfördes bl.a. följande.

Arbetssökande har rätt att skriva in sig vid den arbetsförmedling de själva önskar, men arbetsförmedlingen avgör var de sökandes olika behov ska tillgodoses.

Detta utgör grunden för 4 § i AMS föreskrifter för länsarbetsnämnderna om arbetssökande hos arbetsförmedlingen.

Är en sökande inte etablerad kulturarbetssökande är Arbetsförmedlingen Kultur begränsad i sina möjligheter att vid det egna kontoret leverera det tjänsteutbud som kan behövas för den sökande. Det tjänsteutbudet kan levereras vid den allmänna arbetsförmedlingen.

Detta förhållande gäller även för Arbetsförmedlingen Sjöfart och Arbetsförmedlingen Rehabilitering som också är specialarbetsförmedlingar inom AMS.

Utgångspunkten för arbetsförmedlingen är ett professionellt arbetssätt där insatser och aktiviteter ger bästa möjliga effektivitet för både sökande och arbetsgivare.

En sökande som skriver in sig vid Arbetsförmedlingen Kultur har tillgång till den självservice som finns vid kontoret. Blir det aktuellt med mera omfattande insatser och planering av arbetsmarknadspolitiska insatser inom kulturområdet, så är denna service inte tillgänglig för sökande som inte är etablerad inom kulturområdet. Däremot levereras dessa tjänster vid de allmänna förmedlingskontoren för områden på arbetsmarknaden som inte omfattar kulturområdet. Arbetsförmedlingen Kultur avgör var de sökandes olika behov ska tillgodoses.

För varje sökande ska finnas en handlingsplan. Handlingsplanen ska i förmedlingsärendet klargöra vad som är målet för förmedlingens service och hur man ska nå dit. Handlingsplanen ska vara så utformad att den kan ligga till grund för den fortsatta aktivitetsplaneringen.

Handlingsplanen måste därför tydliggöra förutsättningarna för den sökandes möjligheter på arbetsmarknaden med beaktande av hans eller hennes förutsättningar vad gäller t ex utbildning och yrkesvana, kompetens och kvalifikationer, medicinska förutsättningar för att ta arbete av olika slag och möjliga geografiska sökområden.

Handlingsplanen ska säkra att varje arbetssökande erbjuds en service som är anpassad till dennes behov och innehålla en planering av hur den sökande så snabbt som möjligt ska få ett arbete.

Det AMSYK som registreras för den sökande ska svara mot den planering som gjorts i handlingsplanen. De AMSYK som registreras i förmedlingsblanketten och i handlingsplanen i AIS-F ska vara realistiska i en matchning mot arbetsmarknadens krav. AMSYK är till för att arbetsförmedlingen ska kunna göra en effektiv och träffsäker matchning av den sökandes önskemål mot den lediga plats/uppdrag som arbetsgivaren anmält till arbetsförmedlingen och de krav som arbetsgivaren ställer såsom utbildning, erfarenhet etc. Inom kulturområdet gäller begreppet etablerad kulturarbetssökande för att kunna registreras med AMSYK inom kulturområdet.

Arbetsförmedlingen och den sökande ska, om det är möjligt, vara överens om innehållet i handlingsplanen och om AMSYK:et. Om arbetsförmedlingen och den sökande inte kan nå en överenskommelse om en handlingsplan och AMSYK, handlägger arbetsförmedlingen själv ärendet samt avgör till vilka arbeten eller

arbetsmarknadspolitiska program som den sökande ska anvisas och var tjänsten bäst kan levereras till den sökande.

Om en sökande som uppbär arbetslöshetsersättning, avstår från att medverka till att en handlingsplan upprättas eller inte fullgör sin del av överenskommelsen i handlingsplanen ska arbetsförmedlingen underrätta sökandes arbetslöshetskassa om detta.

För att uppfylla kriterierna som etablerad kulturarbetssökande och därigenom få tillgång till arbetsmarknadspolitiska program med inriktning mot kulturarbetsmarknaden ska man vid arbetsförmedlingen göra ett ställningstagande om den sökande är etablerad på denna marknad utifrån bl. a. följande

För samtliga konstnärsgupper gäller enligt yttrandet att den sökande skall ha fullgjort en för yrket lämplig högre konstnärlig utbildning och på visst närmare angivet sätt ha påvisat att han eller hon är etablerad inom yrkesområdet.

I yttrandet anfördes vidare.

Yrket "Illustratör" tillhör yrkesområdet Bild och Form som Arbetsförmedlingen Kultur ansvarsområde.

Vid en genomgång av AA:s handlingar uppfyller hon de kriterier som krävs för att kunna erhålla den service som ges vid Arbetsförmedlingen Kultur.

Vad gäller bemötandet vid kontoret och vad gäller bristen på tillgänglighet och återkoppling till AA fyller detta inte kravet på god service.

Ärendet har inte handlagts enligt de interna riktlinjer som gäller för hur kartläggningsarbetet och upprättandet av kvalitetssäkrad handlingsplan ska ske.

Med anledning av vad som framkommit i ledningsstabens beredning av AA:s ärende, i upprättandet av underlag till yttrande till JO, beslutas

att ärendet omgående ska omprövas inom Arbetsförmedlingen Kultur i Östra regionen,

att en ny kartläggning och beredning av AA:s ärende ska verkställas och

att ett nytt beslut i ärendet ska fattas av arbetsförmedlingschefen för Arbetsförmedlingen Kulturs Östra region.

AA gavs tillfälle att kommentera remissvaret.

Bedömning

Av remissvaret har kommit fram att alla arbetssökande har rätt att vara inskrivna vid en kulturarbetsförmedling. För att den arbetssökande skall få service vid förmedlingen och registreras som arbetssökande inom kulturarbetsmarknaden krävs dock att den arbetssökande uppfyller vissa kriterier och anses vara etablerad kulturarbetssökande. AMS anser inte att dessa krav strider mot föreskrifterna om att en arbetssökande har rätt att vara inskriven vid valfri arbetsförmedlingen och jag delar denna bedömning. Jämför i övrigt JO 1999/2000 s. 206.

Frågan om AA uppfyller kriterierna för att anses vara en etablerad kulturarbetssökande är en sådan bedömningsfråga som JO inte brukar uttala sig i. Jag lämnar således inga synpunkter i den delen.

När det gäller handläggningen av AA:s ärende hos förmedlingen framgår det av remissvaret att det finns interna riktlinjer för hur arbetsförmedlingen skall handla i de fall då arbetsförmedlaren och den sökande har olika uppfattningar i frågan huruvida den sökande uppfyller kriterierna för inskrivning. Riktlinjerna har dock

inte tillämpats i AA:s fall. Jag utgår från att den nya kartläggning som utlovas i remissvaret har genomförts. Jag instämmer vidare i arbetsförmedlingens bedömning att den i förhållande till AA inte har levt upp till kravet på god service. Bland annat tycks informationen till AA ha varit bristfällig.

Vad som kommit fram i övrigt föranleder inga uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i det sagda.